

FREE**BILTEN 03 /Studeneni 2017/****2 » FREE Mreže ruralnih poduzetnica****5 » Poduzetni ki krugovi™:**

Prijelaz s izravnog na virtualno

**6 » Za inspiraciju: Pri e o uspjehu
žena poduzetnica****7 » Novosti i Doga aji**

FREE Mreže ruralnih poduzetnica 3-1

U 2. biltenu (<https://goo.gl/SJ6428>) predstavili smo koncept Mreže ruralnih poduzetnica. U to vrijeme voditeljice mreža u svakoj zemlji partnerici počele su organizirati aktivnosti umrežavanja i nismo još mogli reći kako će takav britanski model djelovati u različitim kulturama. Sada, nakon jedne godine kada se približavamo posljednjem periodu provedbe projekta, ispitali smo nekoliko voditeljica mreže iz svake partnerske zemlje. One su iznijele svoje ideje o postignućima i lekcijama koje su naučile.

Mreže, ista metodologija, drugačija iskustva

Naše mreže raspršene su diljem Europe: Island, Ujedinjeno Kraljestvo, Litva, Bugarska i Hrvatska. Sve mreže koriste istu metodologiju, voditelji/ce mreže sudjelovale su na petodnevnom treningu u Sheffieldu (UK) kako bi naučile koncept inicijative. Ali u praksi je svaka od tih mreža različita i može predstavljati novi/ drugačiji uvid u projekt. To može ovisiti o karakteru voditelja/ice mreže, specifičnim aspektima zemlje.

Osnovane su 3 mreže na **Islandu** koje pokrivaju područja Wetfjords, Sjeverozapad i istočnu regiju zemlje. Svaka ima svoju Facebook stranicu, na kojoj mogu raspravljati i dijeliti informacije kao dodatak osobnim susretima. Iako mreže pokrivaju tri različita područja, sudionice imaju iste izazove. Žene navode kako je život u ruralnim područjima specifičan u pogledu mnogih stvari: tržište je malo i teško dostupno, a povezivanje može biti otežano zbog velikih udaljenosti.

Ujedinjeno Kraljestvo osnovalo je dvije mreže koje su iznjedrile potpuno inovativni pristup umrežavanju - žene povezuju šetnju u prekrasnom obližnjem nacionalnom parku Peak district s umrežavanjem i nazivaju svoje šetnje ""Netwalks". Mreža Jill Turner (jedne od voditeljica) čak nosi ime "Misli izvan – šetnja poduzetnica". "Velika priroda zahtjeva jako malo od nas, osim da se pojavimo.

Neke voditeljice navode kako im je bio istinski izazov navesti žene na razgovor i dijeljenje njihovih priča.

Ostavite svoje stresore, stavite računalo na spavanje. Dođite i **RAZMIŠLJAJTE IZVANA**, podijelite svoj uspjeh, ideje i kreativno rješavanje problema sa ženama sličnih mišljenja" – na taj način Jill Turner, voditeljica mreže, poziva članice svoje mreže na susret.

Dvije mreže u **Litvi** pokrivaju jedan predio, Marijampole. Svaka mreža susreće se jednom mjesečno, odvojeno, no jedan susret održao se zajednički s gostujućim predavačem. Nakon uzajamnog upoznavanja, litavske su žene razvile nekoliko povremenih zajedničkih projekata u poslovanju. Zanimljivo je da su žene iz različitih skupina imale različita očekivanja od takvih sastanaka: žene u jednoj skupini željele su znati više o pitanjima razvoja poslovanja, a druga skupina sadrži žene koje su više zainteresirane za razvoj mekih vještina.

Bugarska je osnovala dvije mreže u svojoj zemlji. Obje mreže vode žene koje su istovremeno stručnjakinje u području poslovnog savjetovanja i cjeloživotnog učenja. Isprva su žene koje su sudjelovale nerado dijelile svoja iskustva i buduće planove.

FREE Mreže ruralnih poduzetnica 3-2

“Znam da sam nešto postigla kada osjetim da podrška napravi neku razliku ženama i kada vidim kako rastu i napreduju” - kaže Anna Karin Svavarsdottir s Islanda.

Bio je veliki izazov za obje voditeljice mreža da žene motiviraju da progovore i podijele svoje priče. Žene u **Hrvatskoj** osnovale su tri mreže. Jedna mreža čija je voditeljica Čileanka koja je doselila u Hrvatsku okuplja žene strankinje koje žive u ruralnim područjima Hrvatske. Druga mreža ostvarila je dodatnu financijsku podršku od Krapinsko-zagorske županije za umrežavanje i edukativne aktivnosti. U bližoj budućnosti žene iz Zagorja i Petrinje održat će zajednički susret umrežavanja kako bi podijelile iskustva, upoznale se i možda ostvarile zajedničko poslovanje.

Vodstvo mreža: “Žene u mrežama sada su spremne podijeliti svoje izazove i postignuća”

Željeli smo saznati kakva su iskustva voditeljica mreža u vođenju mreža. Zamolili smo ih da nam odgovore na nekoliko pitanja: **što ste naučili prilikom vođenja mreže, koje je vaše najveće postignuće u ulozi voditeljice mreže, što biste savjetovali budućim voditeljicama mreže.**

Evo kratkog sažetka njihovih uvida.

“Ključna stvar za mene je bila važnost korištenja široki spektar medija u svrhu promocije šetnji od

Email-a, LinkedIn-a pa do Facebook-a. No, najučinkovitija metoda bila je podizanje telefonske slušalice i to je napravilo veliku razliku- Tracy Duggan, voditeljica mreže u UK, ističe što je naučila u ovom projektu. Jill Turner (UK) uz sve praktične vještine navodi kako je unaprijedila njezinu sposobnost uzmicanja i slušanja, kreativnosti, vještine vođenja što uključuje i interpersonalne vještine, komunikacijske vještine, emocionalnu otpornost. Voditeljice u Bugarskoj naučile su da je jako važno biti strpljiv i sa ženama razgovarati pažljivo te ih uključivati postepeno, ne ih gurati te čekati budu spremne otvoriti se podijeliti svoje priče, ideje. Irma Žilinskaitė (Litva) zamjećuje da je naučila da ne može biti samo ona koja prati druge poduzetnice nego i koristeći svoja znanja i iskustvo može poticati i podupirati druge žene.

Sve su se žene složile da su već postigle veoma važne stvari u svojim karijerama voditeljica mreža. Anna Karin Svavarsdottir s Islanda kaže da zna da je postigla nešto kada osjeti da podrška zaista pravi razliku ženama i vidi kako rastu i napreduju. Neke voditeljice kao svoje najveće postignuće prepoznaju sliku drugih žena koje mogu dijeliti svoje izazove i uspjehe u neformalnom ali opet podržavajućem okruženju.

Članice Litvijskih mreža sastaju se na zajedničkom susretu kako bi se međusobno upoznale

FREE Mreže ruralnih poduzetnica 3-3

Voditeljice mreža zajedno na treningu za voditeljice u UK.

Susan Cabezas (HR) kaže kako joj je vođenje mreže dalo volju i odvažnost za izlazak iz izolirajućeg životnog stila i početak druženja s drugim ženama u okolici. I od strane žena je prepoznato više opepljivih postignuća: kažu da su kreirale svoje Facebook profile za mrežu, što je poboljšalo njihove vještine marketinga u društvenim mrežama, Jill Turner je čak i osmislila personalizirani branding za svoju grupu.

Odgovori dobiveni na pitanje **“Što biste savjetovala budućim voditeljicama mreže”** omogućili su nam donošenje pet savjeta za voditeljice mreže:

1. **Budi strpljiva** – tijekom prva dva susreta žene trebaju vremena prije nego što se mogu opustiti i govoriti otvoreno o svojim postojećim poslovima i poslovnim idejama;
2. **Slušaj, slušaj, slušaj** – make pokušaj pričati manje nego druge članice mreže. Slušaj ih pažljivo;
3. **KISS** – budi kratka i jednostavna – započni s

kraćim susretima i potiči članice na češće susrete. Nakon trećeg susreta možeš očekivati mnogo duže trajanje susreta od očekivanog;

4. **Nemoj biti previše samokritična** – što god činila, nikad nećeš biti u mogućnosti svima ugađati čitavo vrijeme;
5. **Iako ne čeka 100 žena u redu** na sudjelovanje u mreži, ne znači da nije vrijedno. Podržavanje jedne ili dvije žene i njihovih malih poslova u ruralnim područjima također je od velike važnosti za naše lokalne zajednice.

Mi, kao implementacijski tim projekta, veoma smo sretni što imamo predanu mrežu žena koje su imale odvažnost sudjelovati u takvom eksperimentu i preuzele svu odgovornost koja dolazi s time. “Još uvijek naletim na žene koje mi kažu: “Stvarno bih željela da sam došla do šetnji” – kaže voditeljica mreže u UK Jill Turner i to je najbolji način za objašnjenje postignutih rezultata.

Poduzetni ki Krugovi™: Prijelaz s izravnog na virtualno

Kao dio projekta FREE, *Poduzetnički krugovi™* preuzeti su iz njihove uspješne primjene u drugim grupama kao što su dugotrajno nezaposlene i mlade osobe koji žele započeti s pokretanjem posla, te su prilagođene potrebama ruralnih žena poduzetnica. Uzbudljiv razvoj te metodologije izvorno osmišljen od strane UK partnera *Inova* 2001. godine prenosi FREE *Poduzetničke krugove™* virtualnu stvarnost, kako bi se testiralo ima li ta metoda jednake koristi grupne podrške i motivacije kada se grupa sastaje virtualno. Inovativna metodologija kombiniranog učenja virtualnih poduzetničkih krugova™ za ruralne žene u poslovanju podučava žene u malim skupinama u svakoj partnerskoj zemlji koju vode obučeni facilitatori *Virtualnih poduzetničkih krugova™* za ruralne žene u poduzetništvu.

Prvi pilot Krugova upravo je završio u svim zemljama. Partneri sada sumiraju uvide, definirat će rezultate te će usporediti virtualne susrete sa onim "u živo". Navodimo neke od prvih uvida na *Poduzetničke krugove™* u okviru projekta FREE.

Islandski partneri zamijetili su da je maksimalno trajanje virtualnih susreta do tri sata. Na susretima su raspravljali o izazovima i zadacima s kojim, a se žene susreću u svom poslovanju te im se pomoglo da te zadatke pretvore u smart ciljeve i naprave akcijski plan. Žene u mentorskom krugu aktivno pomažu jedna drugoj u pronalasku rješenja za njihove izazove, dijeleći znanje i ohrabrujući jedna drugu. Glavni izazov za trenere je održavati sve sudionice aktivnima i predanima te ih sve uključivati u razgovor. Međutim, neke članice teško su prisustvovala online krugovima zbog problema s tehnologijom i internetskom vezom u ruralnim područjima.

UK tim veoma je zadovoljan za povratnim informacijama koje su prikupljene od strane njihovih članica. Kao rezultat krugova članice su napravile konkretne planove za poboljšanje svog poslovanja, uključujući pronalazak novih radnih prostora, zapošljavanje osoblja te fokusiranja na različita područja razvoja. Plan sudionica je da ostanu u kontaktu nakon završetka krugova kako bi nastavile podržavati i motivirati jedna drugu.

Hrvatski partneri zaključili su da su virtualni krugovi sjajna metoda za povezivanje žena u ruralnim područjima kako bi zajedno učile i dijelile iskustva o poslovnim postignućima i borbama također. Sudionice su zadovoljne time što mogu sudjelovati u krugovima od kuće ali im ipak nedostaje pravi susret te komunikacija u

živo stoga facilitatorice planiraju organizirati jedan "pravi" dodatni susret. zadovoljne time što mogu sudjelovati u krugovima od kuće ali im ipak nedostaje pravi susret te komunikacija u živo stoga facilitatorice planiraju organizirati jedan "pravi" dodatni susret. U **Bugarskoj** je najveći problem u implementaciji Krugova bio navesti sudionice da se susretnu i razgovaraju u virtualnom okruženju. Nisu se osjećale sigurno prilikom dijeljenja svojih priča, problema i iskustava online. One su preferirale susrete u živo, na kojima su mogle pričati i raditi online vježbe u okruženju koje im je omogućavalo međusobnu interakciju. Općenito, prvi pilot metodologije krugova dobilo je veoma pozitivne povratne informacije.

Litvanski partneri kažu da iako žene izražavaju njihovu želju da treninzi budu fleksibilniji po pitanju vremena i datuma, bilo je veoma teško motivirati ih da se uključe u virtualne krugove. Iako su prva dva susreta održana licem u lice, sljedećim, virtualnim, sjednicama prisustvovalo je manje sudionica. Ipak, sudionice su zadovoljile svoje potrebe vezano uz očekivanja za *Poduzetničke Krugove™*. Za većinu sudionica vrlo važan bio je aspekt važnosti skupljanja sličnih žena.

Za sada, evaluacija krugova je pozitivna osim nekih tehničkih poteškoća kao što je loša internetska veza. (Sesija Virtualnih krugova na Islandu)

Sveobuhvatno izvješće pilota koristiti će se za poboljšanje isporuke Virtualnih poduzetničkih krugova™. Drugi pilot koji će se provoditi do kraja 2017. godine sažeti će sve rezultate i imat ćemo finaliziranu metodologiju Virtualnih poduzetničkih krugova™ i on-line alat za buduću upotrebu.

Za inspiraciju: Pri e o uspjehu žena poduzetnica

Kao što ste već vjerojatno primijetili, svakog mjeseca sa zadovoljstvom predstavljamo inspirativnu priču o ženi poduzetnici iz jedne od naših partnerskih zemalja.

Kako već imamo kolekciju zanimljivih članaka za čitanje, željeli bismo potaknuti da pogledate primjere poduzetnica mjeseca. Ako maštate o tome da svoj životni stil ili hobi pretvorite u izvor financiranja, pogledajte kako je to uspjelo **Becky Lyne** u Yorkshire-u, Engleska. Već od mladosti bila je zainteresirana za sport i zdrav život. Jednog dana došla je na ideju da počne pomagati drugima u brizi za njihovo zdravlje. Nudeći široku ponudu aktivnosti i edukacijskih programa za svaku dob i sposobnost, Becky svoj posao pronalazi smislenim i radosnim za vođenje. U članku možete saznati kako joj je sudjelovanje u FREE projektu pomoglo u razvoju novih projekata u njezinom poslovanju i postizanju još boljih rezultata.

Djeca su uključena u dio aktivnosti koje organizira Becky i ona to voli.

Još jedna priča velika je inspiracija za one koji su sanjali godinama o pokretanju vlastitog posla, ali još nisu prikupili dovoljno hrabrosti da to učine. **Ani Simeonova** je 20 godina radila u neprofitnoj organizaciji a čitavo vrijeme bila je oduševljena organskim proizvodima, posebice onim kozmetičkim. Posjet jednom trgovačkom sajmu za organske proizvode ohrabrio ju je u smjeru da konačno počne pratiti svoj san. Dvije godine kasnije vlasnica je veoma uspješne e- trgovine putem koje prodaje različite proizvode kupcima diljem Bugarske. Više detalja o priči pročitajte ovdje: <http://ruralwomeninbusiness.eu/organic-from-passion-to-business/>

Fotografija prikazuje jednu od Bio kozmetičkih prodavaonica Ane Simeonove

Poduzetničke ideje ne moraju uvijek biti ekstremno inovativne ili nove tržištu. Budući da svoj život teško možemo zamisliti bez hrane, poljoprivredne aktivnosti uvijek će biti tražene. Nakon gubitka posla Snježana Ljubić nije pomišljala na odustajanje. Počela je raditi na farmi jagoda gdje je dobila ideju da počne uzgajati jagode na vlastitoj plantaži. Saznajte kako je svoju ideju pretvorila u unosan posao:

<http://ruralwomeninbusiness.eu/love-peace-and-strawberries/>

Snježana Ljubić: „Nakon berbe sve nas bole leđa, ali miris i okus jagoda sve to izliječe.“

Susreti i Događanja

U tijeku

Projekt FREE trenutno testira Virtualnu akademiju za ruralne žene (www.ruralwomenacademy.eu). Sve žene koje žive u ruralnim područjima koje su već pokrenule ili tek žele pokrenuti vlastiti posao, mogu se pridružiti akademiji i također izraziti njihove uvide vezano uz edukativni sadržaj. Akademija pokriva glavne aspekte razvoja poslovanja i koncentrirana je na mala poduzeća. Daje ženama priliku za razvoj poduzetničkih vještina bez izlaska iz kuće.

5. partnerski sastanak u Kaunasu (Litva) 7-8 prosinac, 2017

Peti sastanak FREE tima bit će održan u Kaunasu (Litva). Domaćin sastanka bit će *Znanstveni i tehnološki park Kaunas (Litva)*. Tehnološki park je poslovni inkubator za inovativne tvrtke i mala i srednja poduzeća koji djeluju u području informatike, inženjerstva, socijalne inovacije, zdravstvenih tehnologija, budućih energetskih i održivih kemijskih polja.

Posljednjih godina Kaunas STP je počeo uložiti napore u poticanju ženskog poduzetništva. Tijekom sastanka projektni tim će raspravljati o rezultatima pilot treninga i odrediti potrebna ažuriranja.

Završna konferencija u Sauðárkrókur (Island) 18 Travanj, 2018

Završni događaj projekta FREE bit će organiziran na Islandu, od strane vodećeg partnera Ministarstvo rada (VMST). Ministarstvo osigurava usluge za nezaposlene osobe na Islandu. Provodi dva projekta posebno namijenjena ženama poduzetnicama. Godišnje Ministarstvo odobrava sredstva ženama poduzetnicama s dobrim poslovnim idejama i projektima. Završna konferencija sažet će sve ishode projekta, pozvati inspiracijske govornike, i biti pravo mjesto za sve osobe sličnih razmišljanja.

Kontakt:

Inova Consultancy Ltd., UK
Telefon: +44 (0)114 279 9091
e-mail: office@inovaconsult.com
web: www.inovaconsult.com

CESI, CR
Telefon: +385 1 2422 800
e-mail: cesi@cesi.hr,
web: www.cesi.hr

Ministarstvo rada IS
Telefon: +354 51 558 00
asdis.gudmundsdottir@vmst.is
web: www.vinnumalastofnun.is

Kaunas STP, LT
Telefon: +370 37 33 30 36
e-mail: info@kaunomtp.lt
web: www.kaunomtp.lt

Institut regionalnog razvoja IS
Telefon: +354 455 5400
e-mail: postur@byggdastofnun.is
web: www.byggdastofnun.is

BICC – Sandansk, BG
Telefon: +359 746 30549
e-mail: office@bicc-sandanski.org
web: www.bicc-sandanski.org

FREE web stranica www.ruralwomeninbusiness.eu

Također nas možete kontaktirati i pratiti:

 /femaleruralenterpriseempowerment

 /FREE_EU_project

 /groups/8465963